

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hónap... 1 kor. Egy hónap... 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre... 3 „ Negyedévre... 4 „ 50 „

Felolvasó szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és lapigazgatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Debreczen vendégei.

— Estély a népszanatórium javára. —

Ki se fogyunk a folytonos ünneplésekből, mintha bizony a mi társadalmunkban a mesebeli „telülj erszénykém“ volna, amelyből sohasem fogy ki az arany, pedig már kezd kimerülni a mi közönségünk is, amelynél pedig áldozatkészebb sehol az országban nincsen.

Ez a jótékonyág, amelyet „igy“ gyakorol a közönség, valóságos nemzetgazdasági öngyilkosság, mert amíg a szereplők és a közönség százakat és ezreket áldoznak utazásra, ruhára, virágra és egyéb felesleges dolgokra, addig a jótékonyág oltárára csak fillérek jutnak. Nyíltan kimondjuk, hogy ez nem az igazi jótékonyág, hanem csak palástolt és beteges tüntetés a „jótékonyág“ czégére alatt. Ez aféle jótékonyági kucséberjáték, t. i. a kucséber mindig nyer, még akkor is, ha veszít.

Sajnos, ez a magyar társadalom kiskoruságát és éretlenségét mutatja — és mig azt a népszanatóriumot husz szegény tüdőbeteg részére fölállítják, szóval 500.000 koronát össze-estélyez a bizottság az országban, addig a magyar társadalom legalább is husz millió koronát költ el a sallangokra.

Ezen kézen fekvő igazság azonban nem zárja ki, hogy szívből ne üdvözljük a kedves vendégeket, akiket igazán szép és nemes gondolat vezérelt hozzánk.

Fogadtatás.

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor érkeztek meg a vendégek. A fogadtatáson ott voltak Kovács József polgármester, Rásó Gyula alispán, Vecsey Imre városi, Weszprény Zoltán városi főjegyzők, Olah Károly és Király Gyula tanácsosok, Vég Gyula h. főkapitány, dr. Kardos Samu, Szávay Gyula dr. Kardos Albert, dr. Csűrös István, Komlóssy Arthur, Boczán Elemér, Konecz Ákos, dr. Vargha Elemér, dr. Boros Lajos és még számosan.

Alig szállottak le a vonatról a vendégek, a közönség körülfogta őket és Kovács József polgármester rövid, pár szóval üdvözölte őket. A vendégek nevében dr. Lukács György főispán válaszolt. Ezután a város fogatán a Bika szállóba hajtottak a vendégek.

Jászai Mari szökése.

Mikor a vendégek a vonatról le szálltak, a kíváncsi közönség köréből hangosan felhangzott:

— Hol van Jászai Mari?

— Megszökött, felelte kurtán Rákosi Jenő.

Tényleg a nagy művész nő felhasználta a csödületet és észrevétlenül sietett az egyik mellékjárat felé, ahol azonban három fűrgelábu újságíró utól érte. De a művész nő hallani sem akart róla, hogy részt vegyen az ünneplésben.

— *Elég a komédiázásból a szinpadon* — felelte kurtán. *Más komédiázásból nem kérek.*

Minden szavát aláírjuk.

Az ebéd.

Delben ebéd volt a Bikában, aféle étlap szerinti. Természetesen sok üres szó hangzott el a fehér teríték fölött.

Délután a vendégek szétszéledtek a városban. Rákosi Jenő a főiskolát látogatta meg Komlóssy Arthur kíséretében.

Az estély.

Vasárnap este ritka vendégeket és válogatott közönséget fogadott az „Arany Bika“ díszterme. Nemes és nagy czél hozta itt össze városunk intelligens közönségét s mindazon kedves vendégeket, kik városunkat megtisztelték látogatásukkal: a szanatórium létesítésének eszméje.

Az a fényes ünnepély, mely 6 és 8 óra között lefolyt tanuskodik arról az igaz lelki buzgóságról, melylyel az ügyet mindkét részről felkaroltak. Noha a rendezés körül s a műsor összeállítására volna egy pár megjegyzésünk, azt azonban ez alkalommal szívesen elhallgatjuk.

Az estély első száma Domahidy Elemér, főispán üdvözlő s megnyitó beszéde volt, melyre Lukács György békési főispán a J. F. Sz. E. elnöke hosszabb beszédben válaszolt, fejtegette a szanatóriumok szükségességét s buzdítva a társadalmat a czél érdekében, köszönetét fejezte ki Debreczennek a szíves fogadtatásért s az ügy meleg fölkarolásáért. Majd Balla Miklós (Bpestől) olvasott föl 3 kedves kis költeményt.

A következő pont Jászai Mari asszonyé volt. A közönség feszült figyelemmel várta a bálványozott művész nő megjelenését s lelegzetét is visszafojtva hallgatta elragadó szavát. Jászai Szávai Gyula „Ezer tavasz“ cz. költeményét szavalta s utána Kozma Andor „A béka“ cz. versét. A közönség nem tudott betelni művészetével s a nagy művész nő kénytelen volt ismét egy kedves apróságot ráadásul elszavalni Szávaitól. A kö-

vetkező számban R. Réthy Laura tüneményes dalolásában gyönyörködött a közönség. A becézett művész nő több remek magyar dalt énekelt el Magyaróék kísérete mellett, szépen, szívhez szólóan, sok-sok tapsot aratva.

Kun Bélának a „Keresztes sereg“ cz. szép alkalmi költeményének meghallgatása után Tarnai Alajos zongorázott s szereplését egy kedves dalának (Hej madár, gyi madár!) előadásával toldotta meg.

Ezután ismét a Jászai Mari felséges művészetét élvezte a közönség. Vörösmarty költeményét „A sors és a magyar ember“-t adta elő, s utána közvetlenül, mivel az idő rövidsége miatt a többi számok elmaradtak: a „Szózatot“ szavalta el.

Szavaini szebben még nem hallottak Debreczenben, de azt hisszük máshol sem igen, kivéve ott, ahol ez az isteni művész nő ragyogtatja lelkének s művészetének pazar sugarait. A közönség meghatva, könnyek között állott fel, míg Magyaróék rázendítették a szavaltat után: „Hazádnak rendületlenül“. Az estélyt társas vacsora követte s utána táncz virradtig.

Színházi zenebona Nagyváradon.

Nagyváradon a közönséget nagy izgatottságban tartják azok az afférek, a melyek Küry Kláranak ottani vendégszereplése alkalmával történtek. Még vendégszereplése előtt jubiláris előadása volt a Bob hercegnek és ebből az alkalomból, mint irtuk volt, megjelent egy színházi album, a melybe Ruzsinszki Ilona színésznő azt írta a darabról, hogy nem nézi meg Bob herceget, mert „agrár operett és mert az első döfést adta szegény Küry Kláranak.“ Mikor ez az album megjelent, a színháznál attól félték, hogy Küry Klára olvasni fogja és meg fog haragudni miatta, kivágták tehát albumból ezt a lapot és e nélkül osztogatták.

Ezért meg Ruzsinszki Ilona haragudott meg és táviratban kérdezte meg Küry Klárától, vajjon az tudtával történt-e? Küry Klára erre azt felelte, hogy nem tudott róla, de különben büntetlenül senkisémet követhet el vele szemben tapintatlanságot. Küry Klára ezután lejött Nagyváradra és az első estén Ruzsinszki Ilona az izgatottságtól betegen énekelt vele a Szegény Jonatánban.

Azon a napon az a hír terjedt el, hogy Szücs Dezső városi aljegyző színházi újságot fog kiadni, a melyben élesen fogja támadni Küry Klárát. Somogyi Károly igazgató meg akarta akadályozni ennek az újságnak a megjelenését és a következő napon összevásárolta az összes példányt; azonban néhány példány mégis a közönség közé jutott.

Azon a napon este megjelent Szücs Dezső a színház folyosóján és kezében tartva lapjának néhány példányát, azt kiáltotta:

— Hiába intrikált a zsidó tanító, mégis megjelent az újságom! . . .

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon. Gyűjtő kocsi.

Ez a megjegyzés a jelenlevő *Fehér* Dezső szerkesztőre vonatkozott. Fehér megtámadta Szücsöt és esernyővet végighuzott rajta. Erre nagy verekedés támadt, de a folyosón levőknek sikerült végül a verekedőket szétválasztani. A színházban azon este *Küry Klára* játszott, akit a közönség nagy ová czióban részesített. Másnap *Katalin-t* adták, de az igazgató még nem tudta, ki fogja *Katalin* énekelni; mindenesetre intézkedett, hogy *Singhofer*né szükség esetén *Aradról* Nagyváradra jöjjön, azonban *Ruzsinszki Ilona* kijelentette, hogyha az igazgató megkéri, akkor énekelni fog *Küry Klarával*. Az igazgató ezt megtette. Már hogy is ne tette volna meg, mikor olyan jól jövedelmeznek neki ezek a — botrányok.

Hazafias ünnepek.

— Márczius 15-dikének dicsőségére. —

A Kossuth-dalkör f. hó 14-én. az az ma este 8 és fél órákor a *Bika* disztermében tartja meg zártkörű táncestélyét. Ennek a hazafias dalegyletnek az ünnepét is szív sen ajánljuk, a műsora a következő: 1. *Nyitány Kiss Béla* zenekarától. 2. *Erkel Ferencz Hymnusza* zenekar kísérettel előadja a dalkör. 3. a) *Talpra magyar!* szavalja *Ungvári Sanyika*, b) „*Talpra magyar!*” ifj. *Szotyori Nagy Károlytól*. Előadja a dalkör. 4. *Kossuth dala*, *Gál Ferencztől*. Előadja a dalkör. 5. *Honvéd zászló Kerner-től*. Előadja a dalkör. 6. „*Kossuth induló*” *Méry-től*. Előadja a dalkör. Táncz is lesz.

A debreczeni iparos ifjak önképző egyesülete vasárnap este az „*Iparos Otthon*” disztermében tartotta meg márczius idusának emlékére rendezett, tánczczal egybekötött emlékünnepélyét. A pompásan sikerült hazafias ünnepen nagy közönség vett részt. Az itt következő műsort fényes sikerrel és nagy tetszés mellett fejezték be. 1. *Nyitány*, előadta *Kiss Gyula* és zenekara. 2. *Talpra magyar*, *Petőfi Sándortól*, szavalta *Kaliczky Ernő*. 3. *Felolvasás*, irta és felolvasta dr. *Körössy Kálmán*. 4. *Márczius 15.* *Jakab Ödöntől*, szavalta *Grünfeld Herman*. 5. *Kossuth dalok*, előadta *Kiss Gyula* és zenekara.

A debreczeni ev. ref. tanítóképző ifjusága f. hó 15-én délután 1/25 órákor a főiskola disztermében hazafias ünnepet tart.

Az „*Egyetértés*” önképző-dal és zeneegylet f. hó 15-én saját pénztára javára a „*Margit*” fürdő disztermében tánczczal egybekötött hazafias estélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. *Induló*. Előadja *Kiss Gyula* kedvelt zenekara. 2. *Szinpadi jelenet*. *Verő György* „*Hadak utja*” cz. színműből. 3. *Talpra magyar*. Sz. *Nagy Károlytól*. Előadja a dalkar. 4. Az ó-szónyi ütközet, szinpadi jelenet. *Verő György* „*1000 év*” című színművéből. 5. „*Márczius 15.*” *Tompa Kálmántól*. Szavalja *Menyhárt Rózsika*. 6. *Kossuth nóta*. *Lányi Ernőtől*. Előadja a dalkar. A műsor befejeztével reggelig táncz.

A „*Petőfi Dalkör*” f. hó 15-dikén az „*Arany Bika*” szálloda disztermében, este 7 órákor tartja dal, zene, szavalat, szabad előadás, társasvacsora és tánczczal egybekötött ünnepi estélyét. Az érdekes műsort itt adjuk: 1. *Nyitány*. *Magyari Testvérek* zenekarától. 2. *Győzelmi dal*. *Huber Károlytól*. Előadja a *Petőfi dalkör*. 3. *Szabadelőadás*. *Dr. Ferenczy Gyula* ev. ref. főiskolai tanár urtól. 4. *Népdalfüzér*. *Lányi Ernőtől*. Előadja: a *Petőfi dalkör*. 5. A szabadságharcz *Apot-*

heozisa. Irta és elszavalja: *Baja Mihály II.* éves hittanhallgató ur. 6. „*Talpra magyar!*” *Petőfitől*. Előadja a dalkör. A műsor befejezése után társasvacsora. Vacsora után táncz!

A debreczeni kegyes-tanítórendi róm. kath. főgymnasium önképző köre 1904. évi márczius hó 15-én délelőtt 10 órákor az intézet disztermében alkalmi ünnepélyt tart, melyre a t. cz. szülőket s az ifjuság barátait tisztelettel hívja meg az igazgatóság.

A „*Debreczen*” sörcsarnokban székelő „*Kossuth Lajos*” jótékony asztaltársaság f. hó 15-én hazafias ünnepélyt rendez. A műsor két részből áll: I. rész: 1. *Nyitány Magyar* testvérek zenekara által. 2. *Márczius 15-ike Takács Endrétől*, szavalja *Kroh Vilmos* ur. 3. *Hegedű szóló Kardos Samu* ur által. 4. *Talpra magyar!* szavalja *Kalitzki Ernő* ur. 5. *Virág lopás*, szavalja *Gál Zoltán* ur. II. rész. 1. *Nyitány Benczi Sándor* zenekara által. 2. Szavalat *Csiky László* ur által. 3. *Kuplák*, éneklí *Szilágyi Aladár* ur. 4. *Népdalok*, éneklí *K. Hegyi Lilli* urnő. 5. Szavalat *Csernyi Béla* ur által. Kezdeté pontban 8 órákor.

UJDONSÁGOK.

Ingyen küldjük meg mostantól lapunkat mindazoknak, akik április 1-től arra előfizetni óhajtanak. Egy óra 1 korona. Bejelentések levelező-lap utján, vagy a kihordónók által eszközölhetők.

— **Tisztelgés Rákosi Jenőnél.** A debreczeni irodalombarátok, írók és ujságírók küldöttsége vasárnap délután tisztelgett *Rákosi Jenő*nél, akit *Komlóssy Arthur* szép beszéddel üdvözölt. *Rákosi Jenő* megköszönte az üdvözlést és után a főiskolát tekintette meg, ahol *Csiky Lajos* kalauzolta.

— **Országgyűlési képviselők a választókerületekben.** A szabadságemlékünnepét, márczius 15-dikének dicső emlékeit minden faluban, minden városban megünnepeli az alföldi magyar nép. A vasárnap reggeli vonattal két országgyűlési képviselő utazott — Debreczenen át — a kerületébe ünnepelni. *Rákosi Viktor*, a hajdunánási kerület szeretett, kiváló képviselője *Brassay Károly* tanár kíséretében Hajdunádasra utazott az ott rendezett hazafias ünnepen résztvenni; *Rákosi Viktor* ma hét-főn Debreczenben időzik, este Hajdunádasra utazik ki és ott is résztvesz márczius idusának ünnepén, sőt még aznap a hajdudorogi hazafias ünnepre is átrándul. *Rákosi Viktor* rékkel utazott *Rakamazra Pap Zoltán*, a tiszalöki választókerület népszerű képviselője is, a ki ma ott ünnepelt, a honnét márczius 15-dikére *Büdszentmihályra* utazik kerületének legnagyobb, leglelkesebb községébe ünnepelni ezekkel az igazi ünneplőkkel.

— **Munkások tüntetése.** A debreczeni szocialista párthoz tartozó munkások vasárnap délután tüntető körmenetet tartottak a város utcáin. A menetben mintegy ezer főnyi ember vett részt. A menet élén hatalmas bábérkoszorút vittek vérvörös szalaggal, amelyet a főiskola *Petőfi-szobrára* he-

lyeztek, ahol az egyik munkás a *Talpra magyar* szavalta el. Rendzavarás nem történt.

— **Iparosok gyűlése.** Az iparossegédek vasárnap délelőtt választották meg a 60 tagu békeltető bizottságot. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár is vasárnap fejezte be a multkori botrány miatt félbemaradt közgyűlését. Az iparhatóság képviselőjében mindkét gyűlésen *Vetésy Béla* rendőrfogalmazó iparhatósági biztos jelent meg.

— **Végnyomorban pusztult ügyvéd.** Egy régi hajducsalád sarjának a végnyomorban történt pusztulásáról érkezik hír. A „*F. H.*” írja, hogy *Lenthe Kálmán* volt szoboszlói ügyvéd, ki a legutóbbi időben elszegényedett és elnyomorodott s a város és jó szívű emberek könyöradományából tartotta fenn magát, 52 éves korában elhunyt. Az ügyvédi gyakorlattól 15 év óta volt eltiltva.

— **Gyermekölés kísérete.** Vasárnap hajnali négy órákor az anyaság fájdalmi fogták el *Laduczki Erzsébet* domb utca 12. sz. a. szolgáló cselédet. Kiment az udvarra és megszülte gyermekét. Az ujszülöttet először a szemetes ládába akarta temetni, de azokban nem volt elegendő szemét és így elvánszorgott az emésztő gödörig és oda beledobta az ujszülöttet. Az istenadta kis gyermek picziny testében az életosztón hatalmasan működött és apró kezecskéivel tartotta a felszinen magát két óra hosszat, amikor a házbéliek a sirását meghallották, rendőrért futottak és az önfeláldozó rendőr még elevenen mentette ki a csecsemőt, akit a lelenczházba vittek. A vadállatias lelkű és szívtelen anya a sok vérvesztéstől ajultan feküdt az ágyán és hordágyon vitték a kórházba, ahol kihallgatásakor is kétségbeesetten tagadta, hogy a megmentett lélek az ő szülőtte volna. Az orvosok a gyermeket menthetetlennek tartják.

— **Műpártolók gyűlése.** A debreczeni műpártoló egyesület f. évi márczius hó 20-án vasárnap d. e. 11 órákor a városháza nagy tanácstermében rendes évi közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Mult évi számadás megvizsgálásáról szóló jelentés. 3. Az 1904. évi költség-előirányzat megállapítása. 4. Számvizsgálók választása. 5. Elnökválasztás. 6. Esetleges indítványok, melyek azonban az alapszabályok 32. §-ának f) pontja szerint a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökségnek bejelentendők.

— **A debreczeni munkás dalegylet** vasárnap délután 5 órákor az egyeteli *Otthonban* (*Csapó-utca 33. sz.* alatt tartotta XIV-ik évi rendes közgyűlését, a melyre még visszatérünk.

— **Betörés.** *Szelezcki Edéné* panaszt emelt a rendőrségen, hogy e hó 5-én ismeretlen tettes 50 kiló lisztet lopott el a konyhájából ahová az ablak betörése után bujt. A férje lármát csapott, mire az éjjeli látogató elmenekült, de a kapu aljában hátrahagyott 50 kiló lopott lisztet. A káros aszszony kérte az ismeretlen tettes nyomozását és megbüntetését, de hát akkor mért nem jelentette föl melegeben? A nem sikerült betörés tettesét a rendőrség nyomozza.

Gumi különlegességek darabja 15-20-30-40 krért
kapható **NAGY ANDRÁS** keztyű- és kötszer gyárában **DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.**

— **Mig a férj távol volt.** Koós Sándor főczós-kerli lakost nagy meglepetés érte, hogy hazaérkezett. A lakását teljesen üresen találta és csak annyit tudott meg a szomszédoktól, hogy mielőtt elutazott, a felesége összekapolta minden ingóságát és elköltözött. Férjura nyomozta a hűtlen menyecskét, **Sóvágó** Katát és meg is találta a Honvéd-utczában, ahol szépen berendezkedett. A hűtlen asszony ellen a férj lopásért följelentést tett, a rendőség pedig a lopott holmit azonnal elszállította.

— **Nádudvar közönsége** márczius tizenötödikét eddigi szokásához híven, ebben az esztendőben is meg fogja ünnepelni. Az ünnepély sorrendje a következő lesz: Reggel 8 órakor hálaadó isteni tisztelet a református templomban. Délután 2 órakor a városház udvarán összegyűlt közönség éneklie a Szózatot. Talpra magyar! Petőfitől. Szavalja: U. Géza. Boldizsár Zsigmond ünnepi beszédben méltatja az emléklap jelentőségét. Hazafias költeményt szaval: Csathó Géza. Az egész közönség éneklie a Hymnuszt. Este 7 órakor a Kaszinó nagytermében társasvacsora lesz, melyen nők is részt vehetnek. Este 8 órakor a Polgári kör termeiben táncmulatság lesz, melyre külön meghívó is adatik ki.

— **„Uj bokréta“** című verskötetünk e hó 15-én kerül ki a sajtóból s rajta leszünk, hogy mindazok, kik irántunk szives érdeklődést tanúsítva szerény munkánkat megrendelték — azt minél előbb megkaphassák. Ugyanez okból kérjük azért azon kedves ismerőseinket, különösen diákbártainkat, kik előfizetők gyűjtésére vállalkoztak, hogy a még be nem küldött ivateket az előfizetési pénzekkel együtt minél előbb hozzánk eljuttatni sziveskedjenek. Könyvünk ára füzve 1 korona, diszkötésben 2 korona. Bolti ára azonban nagyobb lesz. Megrendeléseket mindenkor szivesen fogadjunk. Madai Gyula Debreczen, Gönczi-utca 3 sz.

— **Pinczér tanoncok ünnepélye.** A sajtószabadság emlékünnepe megünneplik a pinczérzakiskola növendékei is. Szerdán délután 3 órakor fog lezajlani az ünnepély. x **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitünő konyhakerti terményeket akar, és fedezze magzükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitünő magvakon kívül, még különösen értékes és meglepő konyhakerti- és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

x **Mentzénél van mindenféle** ami szép, jó s ami kéne.

TÁVIRATOK.

Az ujpárt szervezése.

Az új párt körhelyisége igen látogatott volt az utóbbi időben. Hir szerint több szabadelvű-párti képviselő is megfordult már ott. Az új-párt körülbelül száz kerületben fog jelöltet állítani.

Merénylő magyar gróf.

Csáky György grófot, aki Mrabenetz Amália ellen merényletet követett el, elme-

gyógyintézetbe szállították. A szép asszony testéből az orvosok nem tudták még eltávolítani a golyót. A sebláz beállt, állapota veszedelmes.

Az orosz-japán háború.

Koreába még egyre érkeznek a japán csapatok, amelyek előnyomulnak és a Yalu folyó környékét szállják meg. Az orosz csapatok a mandzsuri vonalon elsánczolják magukat és nem támadnak. Az orosz katonák közt a skorbut és a vérhas pusztít.

Felakasztott katonatisztek.

Szentpétervárról táviratozzák: Schlüsseldorfban szombaton reggel végezték ki a Sipjagin volt közoktatásügyi miniszter gyilkosait, három fiatal katonatisztet. Az akasztás nyilvánosan történt. Szivettepő jelenetek játszódtak le az akasztófa alatt. Az első tiszt, mikor az akasztófa alá ért, beszélni kezdett:

— **Ártatlan vagyok. Balmasev merényletéről semmit sem tudtam. Az átkom hagyom a gaz hadbírákra.**

Tovább nem beszélhetett, mert a hóhérlégények letéperték és azonnal fölhuzták. A közönség annyira elkeseredett, hogy akarta törni a katonai kordont. A másik két halálra ítélt már nem beszélhetett, mert a szájukat betömtek a hóhérlégények. A legutoljára kivégzett fiatal hadnagy alatt, mikor felhuzta a hóhér a csigán, a kötél elszakadt és lezuhant. A szerencsétlen a karját törte. Sokáig kellett várni, míg új köteleet hoztak és az ítéletet végrehajtották. A közönség végtelenül el volt keseredve és a hóhérokat alig tudták megvédelmezni.

Gersut kapitány menekült csak meg a haláltól, akinek azt a kegyet adta a csár, hogy a japánok elleni háboruban közkonaként vehessen részt és a csatatéren halhaszon meg.

Színház.

Magdolna. Röviddel a színház Herceg-estéje után ismét egy darab, mely abban a szerencsében részesül, hogy maga a szerző nézi meg. Nem tudjuk e különben, hogy legjózanabb ujság-politikusunk örült-e, hogy ép e darabját választották az ő tiszteletére. Erő kétségtelenül sok van e parasztdramában, csak úgy tobzódik. Dramaiság, sőt borzalmasság halmozva, akár Montepin, Sue regényeiben, egész az apagyilkosságig, a kerítőágyon elaltatott liliomig, a széken megfojtva ülő gazember apáig, — de épen ezért nem magyar parasztdráma ez. A magyar lélek harmonikus, akár a régi görög lélek, mely szintén nem türte volna, hogy színpadán nyílt színen embert fojtsanak. Hála Pataki izlésének, hogy nem kellett végig verejtékeznünk a negyedórás rángatózó fuldokló jelenetet, mint a „nagy“ olasz emberek tennék. Ez a dráma képet adhat Páris tolvajnegyedének népéről, de nem a daloslelkű magyar népről. Az előadás drámaisága ugyan próbára tette a szereplőket. Magdolna dicséretet érdemel, roppant nehézségekkel jár életszerűvé tenni ez alakot s a rokonszenvet az utolsóig megőrizni iránta. Laczi (Klenovics) kissé vértelen volt a végjelenetben. A darab főntebbi jellemzésére bizonyítékként említhető, hogy a szobalány (Krémerne) dalait, e sötét darab megnyugvóhelyeit, a közönség megújra. A többi szereplők is sikeresen oldották meg nehéz feladatukat. (B. A.)

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Móríc Pál-tól.)

Az első áldozat a gazdag Zerovits volt. Azzal vádolták, hogy ő hívta be a ráczokat és hogy a rácz fölkelők számára házában löport is rejteget. Ez ürügyek alatt betörték a gazdag rácz boltjába. Felkutaták a házat. Miután agyonütötték a vén boltost. Kirabolták a boltját. Elprédálták a vagyont. Majd e vérszomjas, feldühödött tömeg két csoportra oszolva, az egyik fegyveres csapat a felsővárosi ráczboltosokra tört, a másik az alsóvárosiakra.

Az alsó városon a gyűlölt Lausevitsre tartottak különösen hajsztát, de ez családjával együtt még idejekorán elmenekült. Mindamellet agyonverték helyette egy másik ráczot, bizonyos Sztótsits rácz boltost. A felsővároson Szubó rácz boltost pusztították el, de itt több rácz boltost maguk a szomszédok rejtettek el a dühögő tömeg elől, mely ha féket, türelmet vesztve feltámad: nem ad, nem ismer kegyelmet.

A régi rácz családok hatalma ma már megfogyott Szegeden. A családok kipszultak, vagy emagyarosodtak. Ugyannyira, hogy sokan közülök, kiknek még néhány évtizeddel „vadrácz“ nak csufolták az őseit, ma már ezen leszármazók a legtöbben derék, igaz magyarok. A rácztemplom tájékán évről-évre gyérülnek a nyomok. De a fű, mohagazdagon nő a régi rácztemplom grádicskövei között.

A kényes Kossuth testőrök ködmönben.

A kényes testőrségről, a Kossuth Lajos testőrségéről csak lemaradtak Zsótér Antal és néhány társai, akiket maga Osztróvszky kormánybiztos toborzott a zászló alá. Mert egyik napon beszóllították a szegedi várba e kitünően biztatott polgárfjakat. Ott rendezesen megvizsgálták őket. Még aznap prófontot is kaptak. Aztán beosztották őket azon ujonczok glédájába, akikből a csongrádi 33-dik honvédzászlóalj megalakult. Aztán naponta gyakorlatoztak. Közbe őrségre is bejártak a várba, ahol hadifoglyokat őrizett a magyar őrség. 1848. november havában gőzhajon idultak Török-Becsére. No ekkor sirtak rittak a szegedi anyák.

Török-Becsén Zsótér Antalt a 33-ik zászlóalj második századához osztották be. Ugyanezen csongrádi zászlóaljhoz kerültek néhány kényes pajtasai is, a kényes Kossuth testőrök... Még az este fel is szerelték őket a tiszt urak. Nem valami gárdistás volt biz ez a felszerelés. Borju, puska, szurony, patrontás, bakkanec, sipka, köpeny, meg a többi szükségesek és ködmön képezték az igen egyszerű, de igen hasznos adjusztirungot. A kényes Kossuth-testőrjeöltek különösebben a ködmöntől hőkölték vissza. Még az este tábori őrségre is kiállították őket. A csöndes éjszakában miázhattak eleget a földi reménységeknek hiu mivoltáról.

Mindazonáltal a lenézett, kicsufolt ködmön később barátságos, nyájas ruhadarabnak bizonyult, a mikor odafent a hóborított északi hegyek között bolyongott a honvédség.

[Folytatjuk.]

Mandel és Társa

ezég Piacz-u. 44. szám. Ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe **saját műhelyében készült**, valamint a most érkezett **tavaszi ujdonságait** női, férfi és gyermek cipőkben, miért is ne kimélje senki a fáradságot, mert jelenlegi raktárunk a legtökéletesebb választékot nyújtja, a legolcsóbtól a legfinomabb kivitelig.

Mérték szerinti megrendelések a saját műhelyünkben készülnek!

A tudomány-egyetem klinikája gyógyczélokra elfogadta és használja
A Kolozsvári (Heinrich J.) Ásvány- és Gyógyszappangyár B. T.
 gyártmányait

Kiváló gyártmányaik Kénszappan, Kénkátrány, Kátrány, Borax, Benzoe-, Chreolin-, Lanolin-, Iohtiol-, Fehérkátrány, Kénes fehérkátrány-, Epe, Salicyl-, Neutral-gyermékszappan a bőr mindennemű rendellenességei ellen a legnagyobb sikerrel használhatók
Különlegességünk a Szent László szappan az egyedül tényleg **desinficiáló** és egyuttal a **legideálisabb toilette-szappan**.
Egyedül gyártói a szab. Ásvány-, Hygiea-, Irodaszappanoknak, melynek festéket, zsirt, olajat, vagy bárminemű foltot hideg vízben is azonnal eltávolíthatnak a kézzől.
Kapható minden gyógyszerárban és még minden jobb fűszerüzletben és illatozer üzletben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azoutul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Karlsbádi edények של פסח legolcsóbban kaphatók Debreczen. Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi házban.

Egy udvari lakás azonnal kiadó Széchényi-utca 27. sz. a., ugyanott egy szoba butor eladó.

Kaiser Salamon megnagyobbított részlet-áruházában a tavaszi áruk megérkeztek s ugy részletre, mint készpénzfizetés mellett a legolcsóbban beszerezhetők. Nagy raktár tükör és képekben. Hatvan-utca 2. szám.

A hatvan-utcai kert II. járásban a csőszház mellett jól gondozott két nyilas szőlő két szobás lakással jutányosan eladó. — Értekezhetni **Csapó-utca 81. szám** alatt.

Részlet fizetésre legjutányosabban beszerezhetők vászon és damasztárak, garnitúrák, rubakelmék, szőnyegek, férfi öltönyök és felöltők, női kabátok és gallérok nagy választékban Weisz Samu üzletében **Csapó-utca 2. sz.**

Új elsőrangú írógépek üzletfelosztás folytán jutányosan kaphatók. — Tudakozódásokat „Nagyon jutányos” jellegével e lapra hivatkozással Mosse Rudolffhoz, Budapest, Ferencziek-tere 3. intézendők.

Német kisasszony gyermekek mellé felvétetik. Czim: Simonfy-utca 39. szám.

Egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó Nemzetőr-u. 1. Arany János-utca sarkán.

Intelligens nő, egy szerény igényű urhoz vagy idősebb magányos urnőhöz gazdasszonynak vagy házgondnoknőnek ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

A Hajdumegyei Népbank
 mint Szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket **f. hó 15-től** kezdődőleg folyósít.

Kölcsönbejelentés 11-től 12 óráig.
Hetenkénti kölcsönkamat törlesztés.

Betétkönyvek váltása, naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető. 1 törzshatár 50 fillér (25 kr.)

Az Igazgatóság.

Államilag ólomzárólt luczerna- és lóheremag, eredeti északnémetországi takarmány repamagvak valamint vetemény- és virágmagvak legjobb minőségben és napi áron kapható

DEUTSCH ALBERT és FIA

magkereskedésében, **Hatvan-utca 9-dik szám.**

Legjobb és legmegbízhatóbb gazdasági és kerti magvakat szállít

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond) **magkereskedése**

DEBRECZEN, Piacz-Hatvan-u. sarok.

Mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

Felhívás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy folyó hó 15-ére Vár- és Csapó-utca sarkán a mai kor igényeinek megfelelőleg egy

művegyészeteti ruhatisztító és javító intézetet

nyitok, ahol elfogadok mindennemű uri és női öltönyöket, **tennisz és csipke függönyöket, butorszöveteket, napernyőket** tisztításra s továbbá minden javításokat a legszebben és a legjutányosabb árak mellett.

Egyuttal tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy vállalatom részére ikerülst vezetőül Selyei Józsefurat megnyerni, ki ugy a külföldön, mint a fővárosban a legnagyobb gyárakban szerezte tapasztalatait, mely garancziát nyújt arra nézve, hogy a legmagasabb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Minárik József

az intézet tulajdonosa.

Drezdai Motorgyár R.-T.

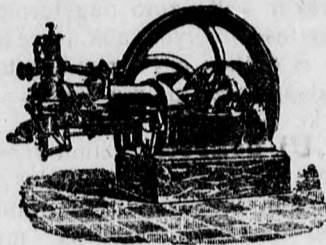
(ezelőtt Hille) főtelepe és műhelye:

Geilert Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtükéletesebb, legtartósabb gyártásu **drezdai benzomotorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.**

Leggyökerűbb kezelés! 64 kiténtetés!

Legolcsóbb üzem! 8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, favágás-hoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kiténtetve.**

oo Kedvező fizetési feltételck!! oo
Legmesszebb menő jótállás!

Uj! Budapestén főműhelyt Uj!
rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkkel.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

D. R. G. N. 88503. sz.

Gyógyit és felüdit jótállás mellett: **köszvény, reuma, asthma [nehéz lélegzés] álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia [eskór], ideges-ség, étvágytalanság, sápkór, fogtájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden ideg-betegségnél.** Azon beteg, aki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb **44 nap alatt** meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmitsem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérelni: meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknel alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknel alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldés utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.